

Sysmän kunnanhallituksen lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön koskien Sysmän kunnanvaltuuston päätöstä 18.12.2023 § 72 (diaarinumero 228/03.04.04.10/2024)

Selostus asiasta:

Kunnanvaltuusto erotti kunnanjohtaja Marketta Kitkiöjoen päätöksellään 2.10.2023 § 53. Kunnanjohtaja Marketta Kitkiöjoki vapautettiin tehtävästään heti ja valtuusto laittoi päätöksen täytäntöön välittömästi. Kitkiöjoella ei ole työvelvoitetta irtisanoutumisajalla.

Hallintojohtaja hoiti viransijaisuutta 3.10.2023 alkaen oman virkansa ohella. Työturvallisuuslain 8 §:ssä mainitaan työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite. Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Kunnanvaltuuston päätökseen 2.10.2023 § 53 oli haettu hallinto-oikeudelta täytäntöönpanon kieltoa. Hallinto-oikeus ei kieltänyt kunnanvaltuuston päätöksen täytäntöönpanoa. Vasta hallinto-oikeuden välipäätöksellään 17.11.2023 antaman ratkaisun jälkeen viransijaisuutta voitiin alkaa täyttämään.

Kunnanjohtajan hakuprosessi olisi kestänyt kolmesta neljään kuukautta. Oli perusteltua täyttää kunnanjohtajan virka viivytyksettä siihen saakka, kun on tarvetta kunnanjohtajan viransijaisuuden ja avoimen viran hoitamiseen, kuitenkin enintään siihen saakka, kunnes virka voidaan vakituisesti täyttää.

Kunnallisvalituksessa vaaditaan: 1. päätöksen täytäntöönpanokieltoa. 2. päätöksen kumoamista sekä asian kumoamista ja palauttamista uudelleen käsiteltäväksi Sysmän kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Kunnanhallituksen vastine valituksen perusteena oleviin kohtiin:

- 1) Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

Asia on valmisteltu 11.12.2023 § 346 olleeseen hallituksen kokoukseen ja edelleen 18.12.2023 § 72 olleeseen valtuuston kokoukseen.

Sysmän kunnan hallintosäännön 132 §:n mukaan esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Esittelijä muutti keskustelun aikana esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus oli täten pohjaehdotus. Lasse Peltosta oli kuultu ennen päätöksen tekemistä ja täten oli mahdollista tehdä muutettu päätösehdotus koskien ko. henkilön valintaa.

Kunnanhallitus ehdotti kunnanvaltuustolle, että se valitsee KM, YTK Lasse Peltosen kunnanjohtajan viransijaisuuden ja avoimen viran hoitajaksi 1.1.2024 alkaen enintään siihen saakka, kunnes kunnanjohtajan virka voidaan vakituisesti täyttää.

Kt:n juristin mukaan ei ole olemassa valmistelevia päätöksiä, Kuntalaista ei tällaista kohtaa löydy. Hallitus tehdessään 11.12.2023 § 346 esityksensä valtuustolle faktisesti päätti rekrytoinnista. Kysymys on Sysmän kunnan hallintosäännön 14 §:n mukaisesta tilanteesta: Valtuusto voi kuitenkin, milloin virka on avoinna tai poissaolo kestää kahta kuukautta pidemmän ajan, ottaa virkaan väliaikaisen hoitajan.

Virka ei ole ollut avoinna vaan kysymys on sijaisuudesta/avoimen viran hoidosta. Suostumuksen antaminen liittyy kunnanjohtajan viran vakinaiseen täyttämiseen (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 5 §). Suostumuksen ilmoittaminen tässä tapauksessa ei aiheuta haastatteluvollisuutta eikä suostumuksen antajalla ole oikeutta tulla valituksi.

Kunnanvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 33 §:n mukaan kunnanjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Virkaan valittavalta vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto. Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Lasse Peltosella on sekä alempi että ylempi korkeakoulututkinto, joten hänen kelpoisuutensa riittää myös kunnanjohtajan vakinaiseen virkasuhteeseen. Lisäksi hänellä on useamman vuoden kokemus kunnanjohtajan viran hoitamisesta.

Kunnanvaltuuston päätös 18.12.2023 § 72 KM, YTK Lasse Peltosen valinnasta kunnanjohtajan viransijaisuuden ja avoimen viran hoitajaksi 1.1.2024 alkaen oli yksimielinen, kukaan ei jättänyt päätöksestä eriväviä mielipidettä.

2) Päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa

Kunnanjohtajan virkajärjestelyjä koskeva pykälä on ollut sekä kunnanhallituksen 11.12.2023 § 346 että kunnanvaltuuston 18.12.2023 § 72 esityslistalla julkisena kuntalaisten luettavissa kunnan kotisivuilla.

Kuntalaista ei löydy kohtaa valmistelevasta päätöksestä.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4.3 §:n perusteella virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

3) Päätös on muuten lainvastainen

Kunnallisvalituksen tekijä kirjoittaa, että erotetun kunnanjohtajan eläkeikä täyttyy tammikuun 2025 lopussa.

Viransijaisuuden ja avoimen viran hoitamisen määräaika päättyy viimeistään tammikuussa 2025.

Virka ei ole ollut avoinna vaan kysymys on sijaisuudesta/avoimen viran hoidosta. Suostumuksen antaminen liittyy kunnanjohtajan viran vakinaiseen täyttämiseen (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 5 §). Suostumuksen ilmoittaminen tässä tapauksessa ei aiheuta haastatteluvollisuutta eikä suostumuksen antajalla ole oikeutta tulla valituksi.

Kuntalaista ei löydy kohtaa valmistelevasta päätöksestä.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4.3 §:n perusteella virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

Kysymys on Sysmän kunnan hallintosäännön 14 §:n mukaisesta tilanteesta: Valtuusto voi kuitenkin, milloin virka on avoinna tai poissaolo kestää kahta kuukautta pidemmän ajan, ottaa virkaan väliaikaisen hoitajan. Sysmän kunnan hallintosäännössä ei ole määritetty viran väliaikaiselle hoitamiselle takarajaa.

Em. selvitykseen perustuen kunnanhallitus toteaa tehdyn kunnallisvalituksen aiheettomaksi.